

////////////////////////////////////
Projectfiche: Levende Lindekensbeek
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Dit project heeft als doel om de Lindekensbeek en zijn vallei te herstellen. De focus ligt op het verbeteren van de ecologische gezondheid van de beek, het creëren van een robuuster watersysteem dat beter bestand is tegen klimaatveranderingen en het verhogen van de leefbaarheid van het gebied.

Het studietraject onderzoekt de ecologische gezondheid van de beek (huidige problemen/aanpak), werking van het watersysteem, verbetering van de waterhuishouding en de haalbaarheid van de maatregelen. Welke maatregelen zijn mogelijk en hoe kunnen ze het beste worden uitgevoerd?

Op basis van het onderzoek kunnen verschillende maatregelen worden overwogen, zoals:

- Herstel van de natuurlijke loop van de beek door de beek meer ruimte te geven en de natuurlijke meanders terug te brengen.
- Verbetering van de waterkwaliteit door de aanleg van overstromingsbuffers en het verminderen van vervuiling.
- Verhoging van de biodiversiteit door het creëren van een gevarieerd leefgebied voor planten en dieren.
- Verbetering van de recreatieve mogelijkheden door het aanleggen van wandelpaden en rustpunten.

In een masterplan zullen alle maatregelen gedetailleerd worden beschreven. Dit plan zal de basis vormen voor de uitvoering van het project en zal ervoor zorgen dat de Lindekensbeekvallei een waardevol gebied wordt voor zowel mens (recreatie) als natuur.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Nijlen
Type project	Voortraject – studie
Aanvrager	Gemeente Nijlen
Projectkost	80.380 euro
Subsidiebedrag	40.190 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Beekpark-Noord
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Sinds 2022 wonen er bevers in het Beekpark. Hoewel dit positief is voor de natuur, zorgt het ook voor enkele problemen. De bevers bouwen namelijk dammen, waardoor het waterpeil stijgt. Om ervoor te zorgen dat het park niet onder water komt te staan en om de bewoners in de buurt te beschermen, moeten er enkele aanpassingen gebeuren:

- Meer ruimte voor water: er wordt langs de beek grond afgegraven om zo meer ruimte te creëren voor het water bij overstromingen. Dit om de rest van het park en huizen in de buurt te beschermen.
- Toegankelijkheid voor mensen: het park wordt gedeeltelijk uitgebreid door het perceel in eigendom van de gemeente tussen de nieuwe woonontwikkelingen aan de Nonnenstraat en de beek als natuurlijk park in te richten. Deze worden afgewerkt met natuurlijke groene buffers. Er komen nieuwe paden en groene zones.
- Bescherming van het park: sommige delen van het park worden opgehoogd om te voorkomen dat ze onder water lopen bij overstromingen.

Kortom, het Beekpark wordt aangepast om iedereen een fijne plek te bieden. Door deze maatregelen kan het park toegankelijk blijven en kan de natuur zich verder ontwikkelen.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Nijlen
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Gemeente Nijlen, Provincie Antwerpen
Projectkost	203.750 euro
Subsidiebedrag	101.875 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Grotenhoutbos in evenwicht
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

We herstellen de natuurlijke waterbalans in het Grotenhoutbos, dat op de grens van Lille en Vosselaar ligt. Door overmatige drainage tegen te gaan, zorgen we ervoor dat regenwater langer in het bos blijft en de grondwatervoorraad wordt aangevuld zonder daarbij overstromingen te creëren. Dit helpt het bos beter bestand te zijn tegen droogte en voorkomt dat omliggende waterlopen snel droogvallen. Daarnaast verminderen we wateroverlast in landbouwgebieden langs de Bosloop en beschermen we de ecologie. We halen oude inbuizingen weg om de natuurlijke waterlopen in het bos te herstellen. Met deze maatregelen dragen we bij aan een klimaatbestendige toekomst voor het Grotenhoutbos en het bekken van de Aa.

Over een traject van 670 meter wordt een beekbodemverhoging uitgevoerd en blijft slechts een greppel van 30-50 cm diep en 30-50 cm breed over. Er worden ook 3 korte inbuizingen verwijderd waarna de oever wordt hersteld.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Lille - Vosselaar
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	185.300 euro
Subsidiebedrag	92.650 euro

Projectfiche: Meandering Dorpbeek

KORTE INHOUD

De Kleine Netevallei kent heel wat uitzonderlijke natuurwaarden. Maar kenmerkend voor deze vallei is helaas ook dat ze zeer sterk vergraven is: op heel wat plaatsen zijn waterlopen ooit rechtgetrokken, zijn onnatuurlijke vijvers gegraven, zijn valleigronden opgehoogd, ... Hier liggen vaak kansen om aan natuurherstel te doen en het watersysteem weer natuurlijk te maken.

Op een aantal percelen van gemeente Ranst, in deelgemeente Emblem, bevindt zich momenteel een historische stortplaats, die in de jaren '90 twee meter werd opgehoogd met onder andere asbesthoudend materiaal. De historische ophoging van ongeveer 2 meter aan valleigronden zal afgegraven worden tot op het oorspronkelijk maaiveld. Ook wordt de bodem van de historische stortplaats gesaneerd. Door deze onnatuurlijke ophoging te verwijderen en het vroeger bodemprofiel weer te herstellen, geven we deze ruimte terug aan de natuur en het water. De rechtgetrokken beek kan weer meanderen doorheen het projectgebied. Zo kan de beek in natte periodes weer buiten haar oevers treden, water bufferen en ons beschermen tegen overstromingen. In deze natte valleigronden groeien er ook bijzondere planten, zoals het zeer zeldzame zomerklokje.

Daarnaast geven we de naastgelegen Dorpbeek een kronkelend profiel door hem te verleggen in een nieuwe meanderende bedding. Zo halen we deze beek uit zijn strakke keurslijf. De Dorpbeek is immers vandaag een kilometerslange monotone rechtgetrokken waterloop, die zo werd gegraven bij de aanleg van het Netekanaal in de jaren '30. Een natuurlijke, kronkelende beek is veel waardevoller. Dit kan bovendien zeer interessant zijn voor zeldzame vissoorten als de rivierdonderpad, de kleine modderkruiper en de beekprik.

Het totaalproject is een samenwerking tussen heel wat partners: VMM, ANB, Gemeente Ranst, provincie Antwerpen, Natuurpunt, OVAM, Vlaamse Waterweg.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Emblem - Ranst
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Regionaal Landschap de Voorkempen
Projectkost	240.349 euro
Subsidiebedrag	120.174 euro

Projectfiche: Overstroombare oeverzone voor natte
natuur nabij de Jutse Plassen

KORTE INHOUD

De gebiedscoalitie van de Mechelse Groenteregio investeert in de waterkwaliteit van de Itterbeek. We houden een deel van het afstromend water van de hoger gelegen landbouwpercelen tijdelijk op in een oeverzone. Zo verminderen we de afspoeling van sediment, stikstof en fosfor richting de Itterbeek. We geven het water tegelijkertijd meer tijd om te infiltreren en ontlasten de overstromingsgevoeligheid van de Itterbeek met ca. 1.350m³. De creatie van een meander en een flauwe oever met veel variatie in het reliëf, levert kansen op voor insecten, amfibieën, vleermuizen en vogels.

Tegelijk brengen we reliëf aan in de Itterbeek, de waterloop die richting de Jutse Plassen afstroomt. We zullen riffelpatronen in de beek aanbrengen, met de inbreng van dood hout, gefixeerd met perkoenpalen als stroomdeflectoren. Op die manier zorgen we voor een meandering van het stromingspatroon en een verhoging van het zuurstofgehalte.

We willen deze zone houden voor natuur en de zone zelf niet toegankelijk maken. Er zijn al concrete plannen om een trage weg te openen langs de percelen. We willen aansluiten op dit initiatief door aan de zijkant van de oeverzone een bankje te plaatsen, zodat zachte recreanten (vnl. wandelaars) ter plekke kunnen verpozen en kunnen genieten van het uitzicht op dit stukje natte natuur.

Acties en maatregelen:

- Aanleg van een meander in de nabijheid van de Itterbeek, gevoed vanuit de perceelgrachten in de Vallei van de Itterbeek.
- Herstel van de sponswerking van het gebied en een verbetering van de structuurkenmerken van de Itterbeek door middel van stroomdeflectoren.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Lier – Koningshooikt - Putte
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Antwerpen
Projectkost	197.400 euro
Subsidiebedrag	98.700 euro

Projectfiche: Herstel vismigratie Grote Calie

KORTE INHOUD

Een oude stuw van de ruilverkaveling in de Grote Calie in Kasterlee, tussen de spoorweg en de monding in de Aa (omgeving Schorredonken) heeft momenteel een verval van 40 cm. Afwaarts deze stuw wordt een vistrap aangelegd bestaande uit 7 V-vormige bekkentrappen volgens het zomer/winterbed principe. Dit maakt de waterloop meer klimaatrobust. Kleinschalige structuurmaatregelen in de vistrap, maar ook verder afwaarts (420m) maken de Grote Calie bovendien ecologisch meer interessant voor o.a. kleine modderkruiper. De maatregelen zorgen er namelijk voor dat het beekprofiel kan evolueren naar een micromeanderend zomerbed binnen de overgedimensioneerde waterloop.

Acties en maatregelen:

- De aanleg van een bekkervispassage met V-vormige overlaten (voorlopig op 7 trappen voorzien).
- De omvorming van de bestaande bedding naar een zomer/winterbed profiel.
- Het voorzien van beekhout, stroomdeflectoren, meer ecologische oevers, ... ter hoogte van de vistrap (70m waterloop), maar ook in het deel dat parallel loopt met de autoluwe fietsroute (totale lengte inclusief vistrap is 420m).

PROJECTPASPOORT

Ligging	Kasterlee
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Provincie Antwerpen
Projectkost	128.260 euro
Subsidiebedrag	64.130 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Borsbeekse Blauwe Hechting
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

Met dit voorstudietraject willen wij een voorontwerp en bijhorend actieprogramma opstellen voor het openleggen van de Diepenbeek langsheen de Corluylei. Deze studie heeft als uitgangspunt een meer natuurlijkere bedding voor de Diepenbeek en de samenvloeiing van de Grensscheidingsbeek met de Diepenbeek te ontwerpen. Daarbij houden we rekening met de impact op de aangelanden.

Het projectgebied bestaat uit het huidige ingebuisde Diepenbeektracé langsheen de Corluylei te Borsbeek in het Benedenscheldebekken. Met dit voortraject willen we een voorontwerp realiseren voor het openleggen van de beek binnen het straatprofiel van de Corluylei waarbij de beek een groenblauwe hechting vormt tussen het stedelijk gebied en het open landbouwgebied.

Deze studie heeft als uitgangspunt een meer natuurlijkere beekbedding te ontwerpen waarbij er zal ingezet worden op:

- Het verbeteren van de hydromorfologie van de beek zodat deze kan functioneren als een verbindingsas.
- Een meer natuurlijk waterhuishouding door de opvang van afstromend regenwater in de opengelegde beek.
- Het verhogen van de waterbergingscapaciteit van de beek op piekmomenten.
- Een verhoging van de belevingswaarde van de straat. Deze zone heeft een poortfunctie naar het meer stedelijk gebied.

We willen inzetten op de beek als groenblauwe loper naar Borsbeek centrum. Hierbij zal de straat in zijn geheel heringericht worden. Het voorontwerp zal ondersteund worden met een actieprogramma. Dit programma zal een duidelijk traject uitzetten naar uitvoering en zal gekoppeld worden aan een duidelijke raming.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Borsbeek
Type project	Voortraject - studie
Aanvrager	Gemeente Borsbeek
Projectkost	60.500 euro
Subsidiebedrag	30.250 euro

Projectfiche: Bruinbeek

KORTE INHOUD

Het project richt zich op de bovenloop van de Bruinbeek gelegen te Sint-Katelijne-Waver. De beek loopt door de Zuurbossen, door de dorpskern van Onze-Lieve-Vrouw-Waver en door landbouwgebied. Onder het huidig klimaat zijn er in het afstroomgebied zowel droogtegevoelige zones als wateroverlastknelpunten en is het laagwaterdebiet erg laag.

In het kader van de klimaatprojecties en omwille van de meer natte eigenschappen in het zuidelijke buitengebied, is het waterbufferend karakter van deze beekvallei herstellen, met ontwikkeling tot groenblauwe as, een belangrijke maatregel binnen het hemelwater- en droogteplan van de gemeente. We willen bestuderen hoe de hydromorfologie van de beek een effect kan hebben op de biodiversiteit en op het waterbergend vermogen van de beek. Daarnaast willen we onderzoeken hoe de kwaliteit van het water in de bovenloop van de Bruinbeek omhoog kan. Voor drie actiegebieden met in totaal een lengte van 1 km zal een concreet ontwikkelingsplan worden opgesteld, met een visietekst, een uitvoeringsplan en een timing. Het project wordt aanzien als een katalysator voor de heropwaardering van de Bruinbeek in zijn geheel en andere beken in de vallei van de Vrouwvliet.

Het doel hiervan is enerzijds de opmaak van een plan om de droogte- en overstromingsproblematiek ter plaatste en stroomafwaarts op te lossen en in de toekomstige klimaatcontext, te vermijden. Anderzijds willen we een structuur en kwaliteit van de beek voorzien waarin de biodiversiteit kan toenemen.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Sint-Katelijne-Waver
Type project	Voortraject - studie
Aanvrager	Gemeente Sint-Katelijne-Waver
Projectkost	50.000 euro
Subsidiebedrag	25.000 euro

Projectfiche: eBroekbos

KORTE INHOUD

Het eBROEKbos bestaat uit een aantal percelen in Berlaar dewelke recent werden verworven door gemeente Berlaar. De percelen zijn gelegen in de omgeving van Ebroek, Merelstraat en Valkenhof op korte afstand van het centrum van Berlaar. Door de percelen loopt de provinciale waterloop Ebroekloop, welke deel uitmaakt van het intermediair afstroomgebied van de Gestelbeek, afstroomzone van Getijdenetes. (AG- klasse 4)

Het projectgebied wordt ingericht met oog op twee weersextremen: veel regen en langdurige droogte. De natuurlijke bufferende capaciteiten van het gebied worden versterkt door meer ruimte te geven aan water en door de afstroming en drainage vanuit het gebied te vertragen. De Ebroekloop is ter hoogte van het projectgebied slechts een kleine niet natuurlijke waterloop waardoor deze weinig potenties heeft tot hydrologisch herstel. Er zijn geen historische meanders of dergelijke aanwezig die kunnen worden hersteld. Om toch meer variatie te brengen in het afstromingregime wordt ingezet op afgeschuinde eco-oeveren die een meerwaarde vormen voor zowel de bufferende werking als de biodiversiteit van het gebied. Tenslotte wordt het volledige gebied beter ontsloten voor omwonenden met als doel de beleving en de sensibilisering te verhogen. Zo wordt het recent aangeplante bos naast de Ebroekloop een echt broek-bos: het eBROEKbos.

Het project zal verder worden uitgewerkt in samenwerking met Regionaal Landschap Rivierenland en bosgroep Antwerpse gordel. De provincie Antwerpen zal een ondersteunende rol opnemen i.f.v. waterbeheer en droogtestrategie. Verder biedt het kansen om kennis te verwerven binnen waterberging en buffering en klimaatbestendige waterlopen.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Berlaar
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Gemeente Berlaar
Projectkost	118.817 euro
Subsidiebedrag	59.409 euro

////////////////////////////////////
Projectfiche: Belevingsoevers langs de Otterbeek
////////////////////////////////////

KORTE INHOUD

De Otterbeek is een categorie 2 waterloop die ontspringt in Sint-Katelijne-Waver en via Mechelen in de Vrouwvliet uitmondt na een traject van 8.7 km. In dit ambitieuze project zetten we in op de opwaardering van 3 plaatsen langs de Otterbeek.

Er worden 2 plaatsen ter hoogte van de Mechelse woonwijk Otterbeek opgewaardeerd en 1 plaats achter een woonwijk in Sint-Katelijne-Waver. In Mechelen wordt op 2 plaatsen de oever afgeschuind en de beek weer zichtbaar gemaakt, waar we ook belevings- en sensibiliseringselementen toevoegen om hiervan een plek te maken waar bewoners graag vertoeven in de toekomst. Verder stroomopwaarts geven we de Otterbeek in Sint-Katelijne-Waver over een lengte van wel 340 meter meer ruimte, zodat ze opnieuw kan floreren. Dit doen we door een ingebuisd gedeelte van de beek over 230 meter terug open te leggen en daarbovenop oevers af te schuinen in het gehele projectgebied. Bovendien zal een wandelpad met belevingselementen aangelegd worden naast de beek zodat deze zichtbaarder wordt voor het brede publiek.

Dit project is ontstaan vanuit het Integraal Project Vrouwvliet, waar verschillende partners samen worden gebracht om op een integrale manier het watersysteem te benaderen om tot een gezonde en robuuste vallei te komen.

PROJECTPASPOORT

Ligging	Mechelen, Sint-Katelijne-Waver
Type project	Investeringsproject
Aanvrager	Regionaal Landschap Rivierenland (RLRL), Provincie Antwerpen (DIW), Stad Mechelen, Gemeente Sint-Katelijne-Waver
Projectkost	489.424 euro
Subsidiebedrag	244.712 euro